

EITEM AR YR AGENDA: 6

PANEL GWEITHREDOL GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

21 Gorffennaf 2014

MONITRO PERFFORMIAD

Adroddiad gan Dawn Docx, Dirprwy Brif Swyddog Tân

Diben yr Adroddiad

- 1 Darparu gwybodaeth i'r Aelodau ynghylch gweithgarwch Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru ac i fonitro perfformiad yn erbyn yr amcanion gwella.

Gwybodaeth

- 2 Er gwybodaeth i'r aelodau, ynghlwm mae'r adroddiad monitro ar gyfer blwyddyn adrodd 2013/14, 1af Ebrill 2013 hyd at 31 Mawrth 2014.

Argymhelliad

- 3 Bod yr Aelodau'n nodi cynnwys yr adroddiad monitro perfformiad.

GWASANAETH TÂN AC ACHUB GOGLEDD CYMRU

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

ADRODDIAD MONITRO PERFFORMIAD

**DIWEDD BLWYDDYN
EBRILL 2013 – MAWRTH 2014**

Ffigyrau dros dro a ddarperir, ac efallai y bydd mân newidiadau iddynt.

CYNNWYS

	MONITRO GAN GYM HARU AG AMCAN GWELLA 1	2 – 6
	Tanau damweiniol mewn cartrefi	
	Anafiadau o ganlyniad i danau damweiniol mewn cartrefi	
	Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	
	Pobl yn dianc yn ddianaf a heb gymorth o danau damweiniol mewn cartrefi	
RRC/C/005	Presenoldeb/absenoldeb larwm mwg mewn tanau mewn cartrefi	
	Archwiliadau diogelwch tân yn y cartref a gynhaliwyd yn dilyn atgyfeiriad gan sefydliad partner	
	ADRODD AM WEITHGARWCH YN YMWNEUD Â DIGWYDDIADAU	7 – 13
	CRYNODEB	7
	Trosolwg o'r holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt	
	TANAU YR AETHPWYD ATYNT	9 – 12
RRC/S/001	Yr holl danau – prif, eilaidd a simnai	
	Yr holl danau – bwriadol a damweiniol	
RRC/S/003	Tanau mewn eiddo annomestig	
	GALWADAU AM WASANAETHAU ARBENNIG	13
	Galwadau brys am wasanaethau arbennig	
	GALWADAU DIANGEN	15 – 16
RRC/C/002	Galwadau diangen maleisus	
RRC/C/003	Galwadau diangen oherwydd systemau awtomatig	
	Galwadau diangen didwyll	
	GEIRFA	17

AMCAN GWELLA 1:

Atal Marwolaethau ac Anafiadau oherwydd Tanau Damweiniol mewn Cartrefi

BLWYDDYN ADRODD 2013-14								
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw'r cefndir - Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Oren = dim newid								
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ➡ = dim newid PC = pwyntiau canrannol								
Categori	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Blwyddyn gyfan	Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf	
Tanau damweiniol mewn cartrefi	2013-14	128	117	123	111	479	↑ 6%	
	2012-13	97	123	103	131	454		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							466	↑ 3%
Anafiadau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	2013-14	12	17	16	13	58	↑ 13	
	2012-13	8	9	13	15	45		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							44	↑ 14
Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi	2013-14	2	0	0	1	3	➡	
	2012-13	1	0	1	1	3		
% y bobl a ddihangodd yn ddianaf a heb gymorth o danau damweiniol mewn cartrefi	2013-14	77%	78%	83%	77%	79%	↑ 2pc	
	2012-13	83%	80%	74%	71%	77%		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							79%	➡
Tanau mewn cartrefi - larwm mwg wedi gweithredu	2013-14	61%	57%	59%	58%	59%	➡	
	2012-13	58%	56%	65%	59%	59%		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							61%	↓ 2pc
Tanau mewn cartrefi - larwm mwg heb weithredu	2013-14	23%	29%	20%	30%	25%	↓ 1pc	
	2012-13	29%	23%	26%	26%	26%		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							24%	↑ 1pc
Tanau mewn cartrefi - dim larwm mwg yn bresennol	2013-14	16%	14%	22%	12%	16%	↑ 1pc	
	2012-13	13%	21%	9%	14%	15%		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							15%	↑ 1pc
% yr holl Archwiliadau Diogelwch Tân yn y cartref a gynhaliwyd ar ôl atgyfeiriad gan sefydliad partner	2013-14	31%	33%	32%	32%	32%	↓ 3pc	
	2012-13	46%	35%	30%	32%	35%		
Cyfartaledd o'r 3 blynedd diwethaf								
							28%	↑ 4pc

Tanau Damweiniol mewn Cartrefi ac Anafusion yn ôl Difrifoldeb yr Anaf

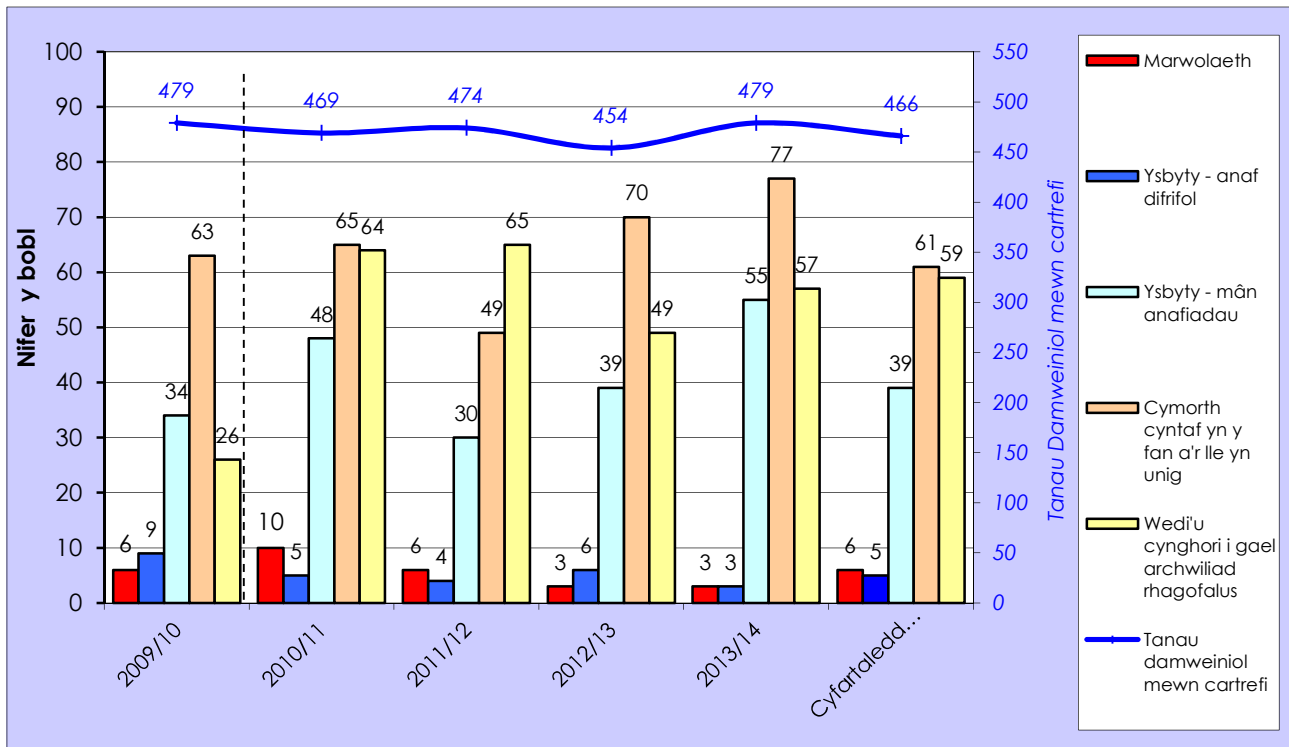
- **Bu 6% neu 25 yn fwy o danau damweiniol mewn cartrefi o'i gymharu â 2012/13**

Yn ystod y flwyddyn, aeth y Gwasanaeth at 479 o danau damweiniol mewn cartrefi, sydd 25 yn fwy na'r flwyddyn flaenorol ac 13 yn fwy na'r cyfartaledd dros dair blynedd, sef 466.

Anafiadau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi: Cafodd 58 o bobl anafiadau yn y tanau hyn – roedd 55 wedi eu categorio'n anafiadau bach, a 3 yn anafiadau difrifol. Mae'r rhain yn eithrio'r bobl hynny a gynghorwyd i gael archwiliadau rhagofalus a'r rhai a gafodd gymorth cyntaf yn y fan a'r lle yn unig, gan gadw at y cyfarwyddyd cenedlaethol ar gyfer llunio dangosyddion perfformiad cenedlaethol.

Marwolaethau oherwydd tanau damweiniol mewn cartrefi: Bu tair marwolaeth yn y tanau hyn; dwy yng Ngwynedd (Mai 2013 a Mawrth 2014) ac un yng Nghonwy (Mehefin 2013). Disgwylir cadarnhad gan y Crwner am yr un yng Nghonwy ym Mawrth 2014.

Tanau Damweiniol mewn Cartrefi ac Anafusion yn ôl Difrifoldeb yr Anaf

Ers Ebrill 2009 caiff anafusion anangheuol eu cofnodi dan bedwar categori difrifoldeb:

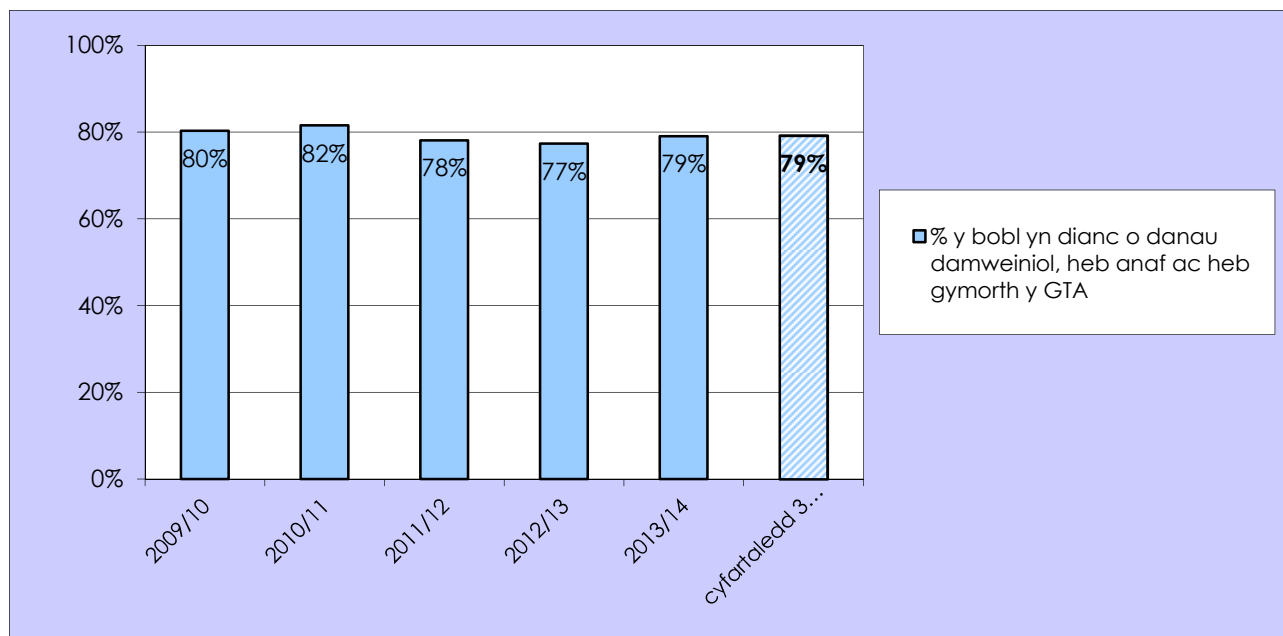
- aeth y dioddefwr i'r ysbyty, mae'r anafiadau'n ymddangos yn ddifrifol;
- aeth y dioddefwr i'r ysbyty, mae'r anafiadau'n ymddangos yn fach;
- rhoddwyd cymorth cyntaf yn y fan a'r lle yn unig;
- argymhellwyd archwiliad rhagofalus – ystyr hyn yw y bydd unigolyn yn cael ei anfon i'r ysbyty neu'n cael ei gynghori i weld meddyg rhag ofn, ond pryd nad oes unrhyw anaf neu ddioddefaint amlwg.

Oherwydd y newid yn Ebrill 2009, a dyfodiad y nodydd 'anaf yn gysylltiedig â thân', mae'n bosib na fydd parhad yn nifer yr anafusion anangheuol.

Canran y bobl mewn tanau damweiniol mewn cartrefi a ddihangodd yn ddianaf heb gymorth y gwasanaeth tân ac achub yn y tân

- **Bu i 79% o'r bobl mewn tân damweiniol mewn cartref ddianc yn ddianaf a heb gymorth gan y criwiau a aeth at y tân. Mae hyn yn gynnydd o 2 pwynt canrannol o gymharu â 2012/13.**

% y bobl mewn tanau damweiniol mewn cartrefi a ddihangodd yn ddianaf a heb gymorth

Gyda rhybudd cynnar gan larwm mwg sy'n gweithio, a chynllun dianc wedi ei ymarfer ac wedi ei deilwra i anghenion unigol preswylwyr y cartref, y gall pobl gael y siawns orau i ddianc yn ddianaf o dân mewn cartref heb orfod dibynnu ar gael eu hachub gan griw tân.

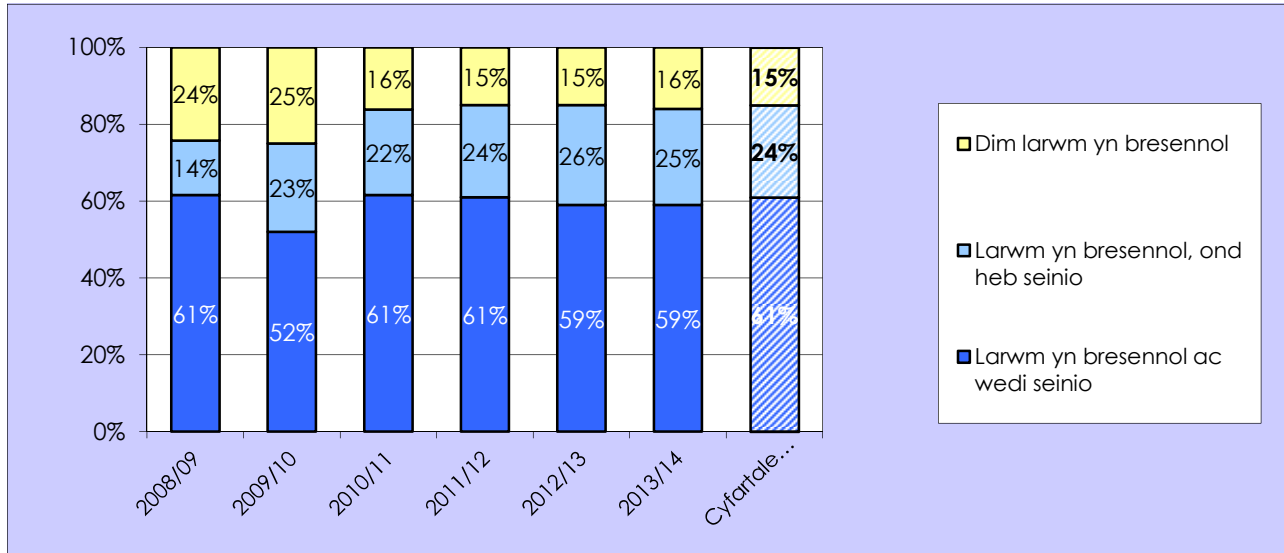
Mae'r 79% yn ymwneud â chyfanswm o 971 o bobl a adawodd leoliad y tân, gyda 769 ohonynt wedi gallu gadael y cartref yn ddiogel heb orfod cael eu hachub gan griw tân.

Tanau mewn Cartrefi: Presenoldeb Larymau Mwg

- 16% o'r cartrefi a gafodd dân oedd heb larwm mwg (84 o danau), sydd 1 pwynt canrannol yn uwch na'r flwyddyn flaenorol

Bu 519 o danau mewn cartrefi yn ystod y flwyddyn, 26 (5.2%) yn fwy na chyfanswm y flwyddyn flaenorol, sef 493, ond yr un faint â'r cyfartaledd 3 blynedd.

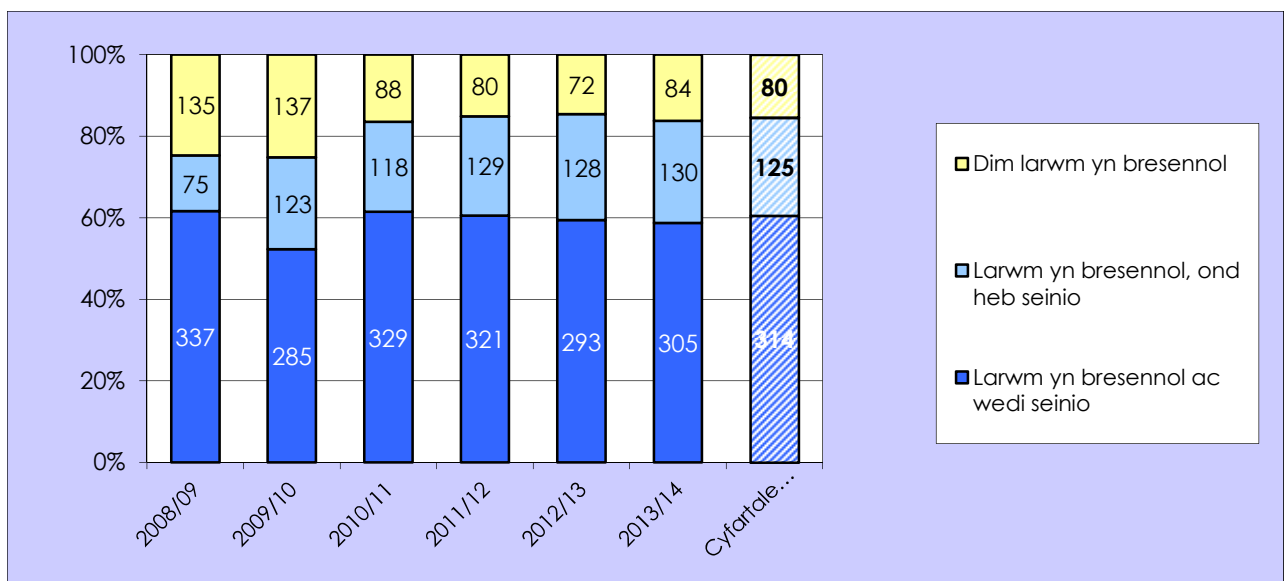
Tanau mewn Cartrefi: Presenoldeb larymau mwg (canran)

Mewn 59% o'r tanau mewn cartrefi yr aethpwyd atynt (305 o danau) **roedd larwm wedi ei osod ac wedi seinio**. Mae'r ganran hon o'r cyfanswm yn hafal â'r llynedd, 2% yn is na'r cyfartaledd dros dair blynedd.

Mewn 25% o'r tanau mewn cartrefi yr aethpwyd atynt (130 o danau), roedd **larwm wedi ei osod ond heb seinio**. Roedd hyn 1 pwynt canrannol yn is na'r flwyddyn flaenorol ond 1 pwynt canrannol yn uwch na'r cyfartaledd 3 blynedd. Y prif reswm pam nad oedd larymau wedi seinio er eu bod yn yr eiddo oedd y ffaith nad oedd y tân yn ddigon agos i'r larwm i beri iddo seinio, (dyma oedd y rheswm mewn 83 o danau).

Tanau mewn Cartrefi: Presenoldeb larymau mwg (nifer)

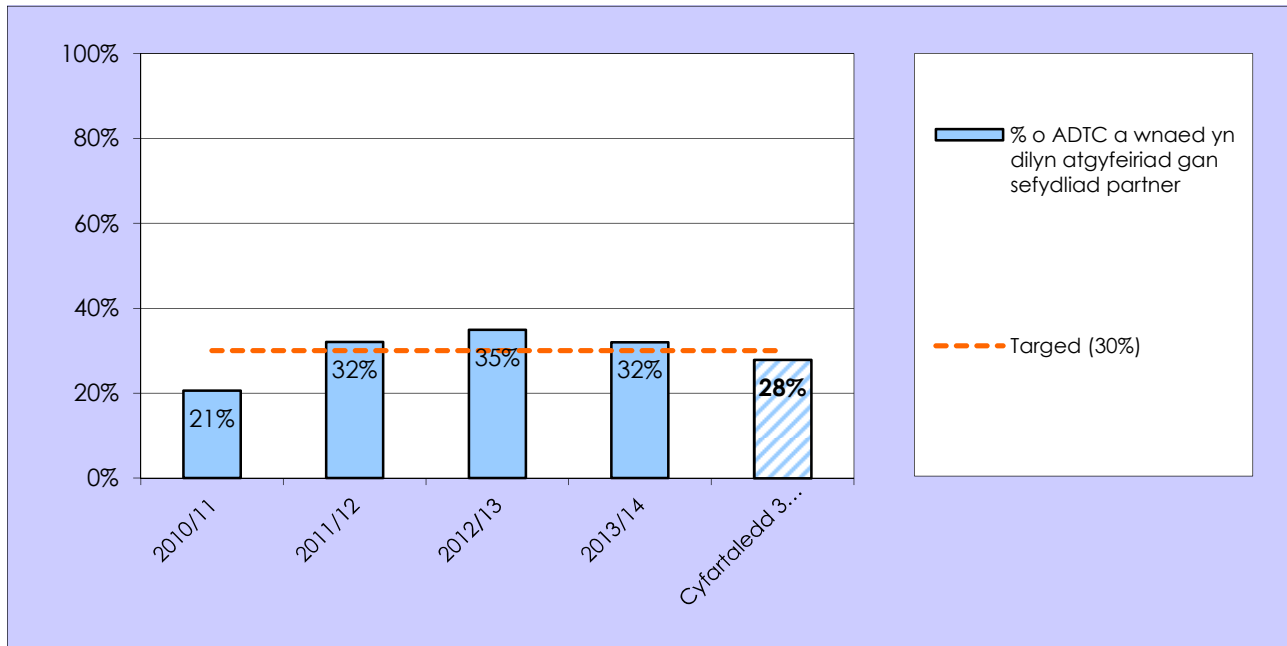

Archwiliadau Diogelwch Tân yn y Cartref (ADTC)

- **Cwblhawyd 32% o'r archwiliadau diogelwch tân yn y cartref yn dilyn atgyfeiriad gan sefydliad partner.**

Yn ystod y flwyddyn, roedd 8,528 (32%) o blith y 26,621 o archwiliadau diogelwch tân yn y cartref yn rhai a oedd yn deillio o atgyfeiriadau gan sefydliadau partner. Mae hyn yn mynd y tu hwnt i darged y Gwasanaeth ei hun, sef 30%.

% yr holl Archwiliadau Diogelwch Tân yn y Cartref a gynhaliwyd wedi deillio o atgyfeiriad gan sefydliad partner

**ADRODD AM WEITHGARWCH YN YMWNEUD Â DIGWYDDIADAU:
Crynodeb o'r holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt**

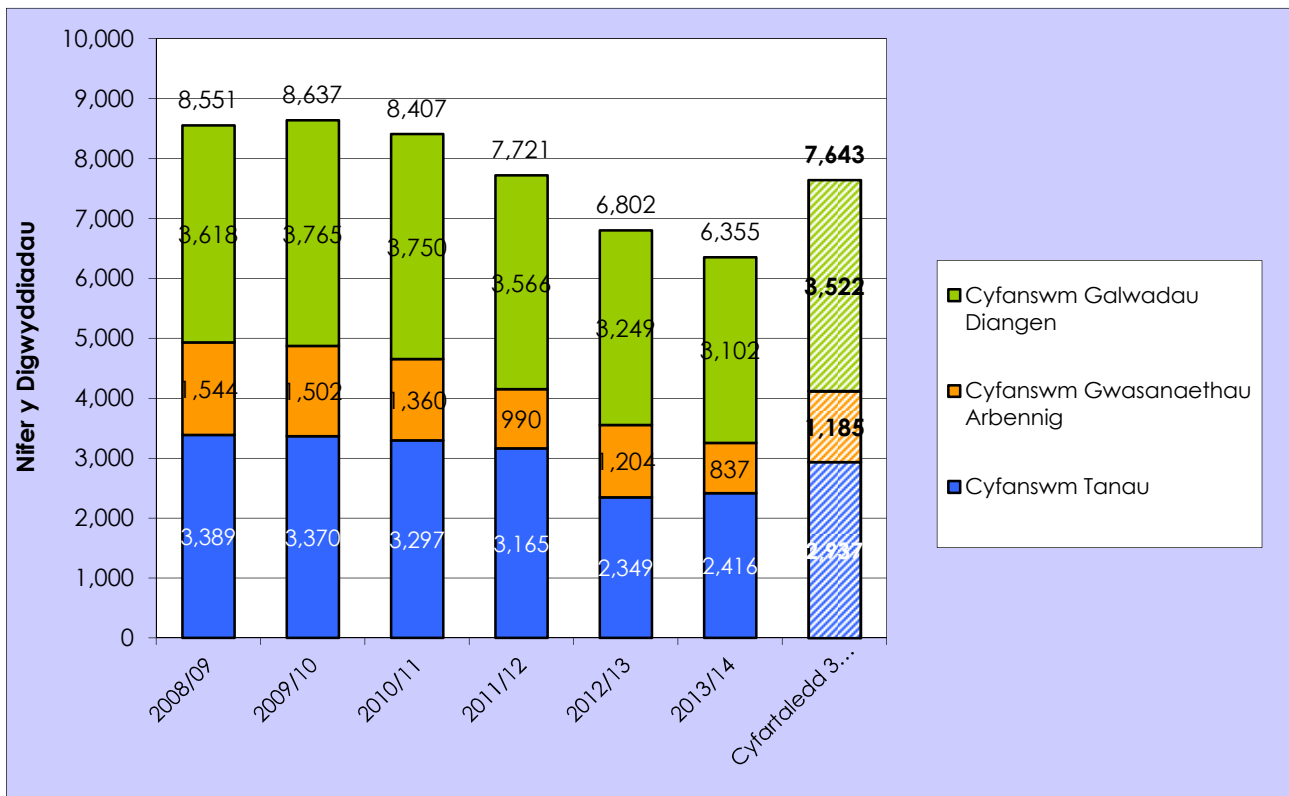
BLWYDDYN ADRODD 2013-14									
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw'r cefndir - Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Oren = dim newid									
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ■ = dim newid PC = pwyntiau canrannol									
Categori	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Blwyddyn gyfan		Cyfaraledd dros y tair blynedd blaenorol	
Cyfanswm y digwyddiadau a fynychwyd	2013-14	1,716	1,799	1,530	1,310	6,355	↓ 7%	7,643	↓ 17%
	2012-13	1,721	1,800	1,721	1,560	6,802			
Cyfanswm y tanau	2013-14	798	685	477	456	2,416	↑ 3%	2,937	↓ 18%
	2012-13	623	524	536	666	2,349			
Cyfanswm y digwyddiadau gwasanaeth arbennig	2013-14	209	206	223	199	837	↓ 30%	1,185	↓ 29%
	2012-13	289	323	384	208	1,204			
Cyfanswm y galwadau diangen	2013-14	709	908	830	655	3,102	↓ 5%	3,522	↓ 12%
	2012-13	809	953	801	686	3,249			

Yr holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt:

- **Bu gostyngiad o 7% neu 447 yn llai o ddigwyddiadau o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.**

Yn ystod y flwyddyn, aeth y Gwasanaeth at 6,355 o ddigwyddiadau, sydd gryn dipyn yn is na'r blynyddoedd blaenorol, ac sy'n parhau â'r tueddiad cyffredinol am i lawr. Roedd 30% yn is o ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig o'u cymharu â'r llynedd, a 29% yn is na'r cyfartaledd dros y 3 blynedd flaenorol. Hefyd, roedd 5% yn is o ddigwyddiadau galwadau diangen o'u cymharu â'r flwyddyn flaenorol, a 12% yn is o gymharu â'r cyfartaledd dros y 3 blynedd flaenorol. Cafwyd cynnydd o 3% (67 yn rhagor) yng nghyfanswm y digwyddiadau tân o'i gymharu â'r llynedd, ond roedd yn dal yn is na'r cyfartaledd dros 3 blynedd.

Yr holl ddigwyddiadau yr aethpwyd atynt, yn ôl math

ADRODD AM WEITHGARWCH DIGWYDDIADAU: Y tanau yr aethpwyd atynt

BLWYDDYN ADRODD 2013-14									
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw'r cefndir - Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Oren = dim newid									
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ➡ = dim newid PC = pwyntiau canrannol									
Categori	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Blwyddyn gyfan		Cyfartaledd dros 3 blynedd	
Cyfanswm tanau	2013-14	798	685	477	456	2,416	↑ 3%	2,937	↓ 18%
	2012-13	623	524	536	666	2,349			
Prif danau	2013-14	323	302	258	234	1,117	↓ 2%	1,263	↓ 12%
	2012-13	261	321	260	301	1,143			
Tanau eilaidd	2013-14	420	367	151	149	1,087	↑ 23%	1,375	↓ 21%
	2012-13	311	189	190	197	887			
Tanau simnai	2013-14	55	16	68	73	212	↓ 34%	299	↓ 29%
	2012-13	51	14	86	168	319			
Yr holl danau bwriadol	2013-14	287	250	149	106	792	↓ 5%	1,214	↓ 35%
	2012-13	267	202	201	165	835			
Yr holl danau damweiniol	2013-14	511	435	328	350	1,624	↑ 7%	1,723	↓ 6%
	2012-13	356	322	335	501	1,514			
Tanau mewn eiddo annomestig	2013-14	30	25	26	34	115	↓ 22%	159	↓ 28%
	2012-13	33	41	33	40	147			

Tanau:

- **Bu cynnydd o 3% neu 67 yn fwy o danau o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.**

Yn ystod y flwyddyn, aeth y Gwasanaeth at 2,416 o danau. Bu gostyngiad o 2% yn nifer y prif danau a gostyngiad o 34% yn nifer y tanau simnai o gymharu â'r flwyddyn flaenorol tra bo cynnydd wedi bod yn nifer y tanau eilaidd o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol. O gymharu â'r darlun yn y tymor hir a'r cyfartaledd 3 blynedd, parhaodd y tueddiad cyffredinol am i lawr (gwelliant) yn nifer y digwyddiadau tân yr aeth y Gwasanaeth atynt. Mae hyn yn arwydd bod y tywydd gwlypach na'r arfer yn ystod 2012/13 – yn ogystal â gwaith helaeth y Gwasanaeth ym maes atal tanau, – wedi cael effaith sylweddol ar danau. Efallai y bydd hyn hefyd yn cyfyngu ar werth rhai cymariaethau blwyddyn wrth flwyddyn rhwng 2012/13 a 2013/14.

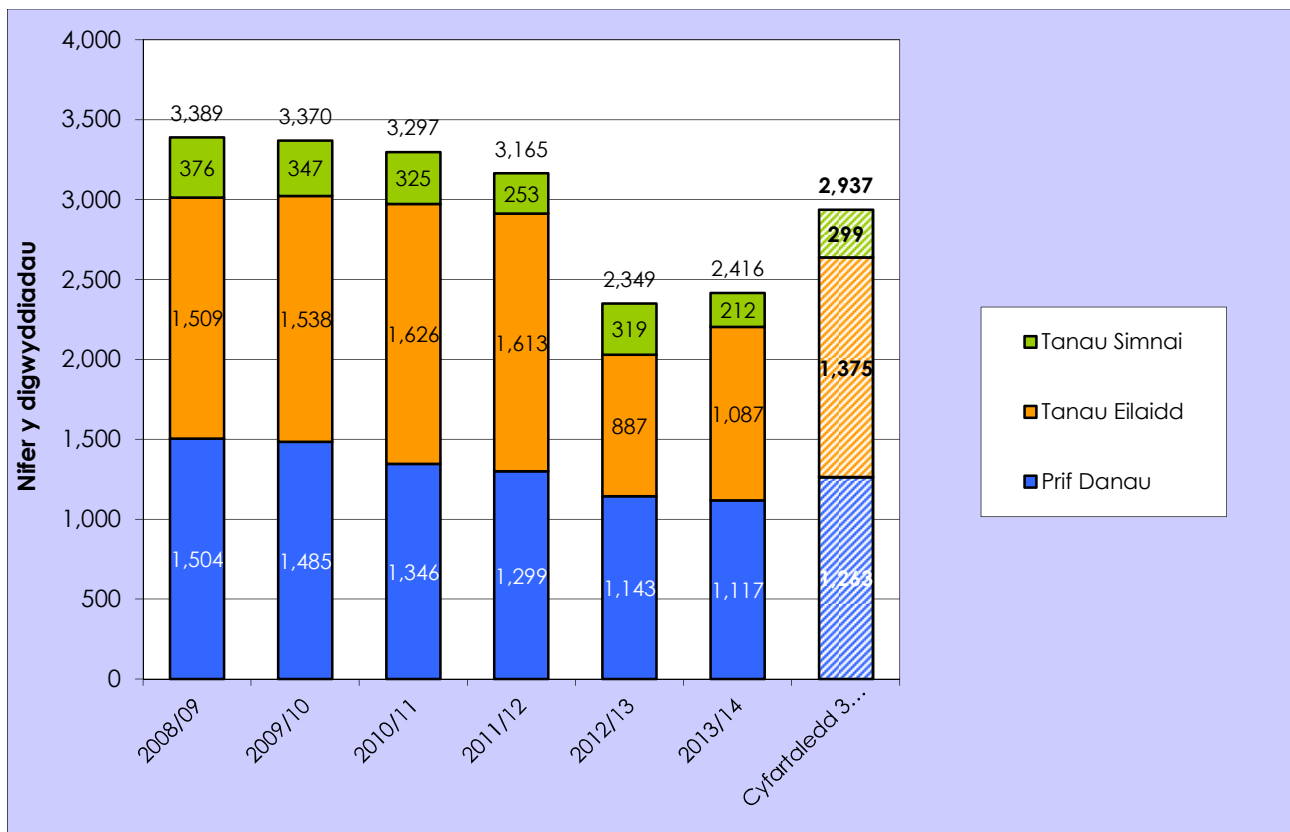
Tanau: Math

Aeth nifer y **prif danau** i lawr 2% neu 26 yn llai o ddigwyddiadau o'i gymharu â'r un cyfnod y flwyddyn flaenorol, ac roedd 12% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd. Mae prif danau wedi lleihau bob blwyddyn ers o leiaf 2008/09.

Yn ystod y flwyddyn, bu cynnydd yn nifer y **tanau eilaidd**, sef 23% neu 200 yn fwy o ddigwyddiadau o'i gymharu â 2012/13, ond roedd 21% yn is na'r cyfartaledd 3 blynedd blaenorol. Bu cynnydd mawr yn y tanau glaswelltir o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, gyda'r Gwasanaeth yn mynd at 480 o danau o'r fath, sydd bron ddwywaith gymaint â'r 280 yn 2012/13. Mae'r cynnydd yn adlewyrchu'r tywydd gwlyb dros gyfnod hir o amser yn 2012/13, a'r ffaith fod amodau sychach wedi dychwelyd yn 2013/14.

Bu gostyngiad yn nifer y **tanau simnai** 34%, neu 107 yn llai o danau, o gymharu â 2012/13 a pharhaodd yn is na'r cyfartaledd dros 3 blynedd.

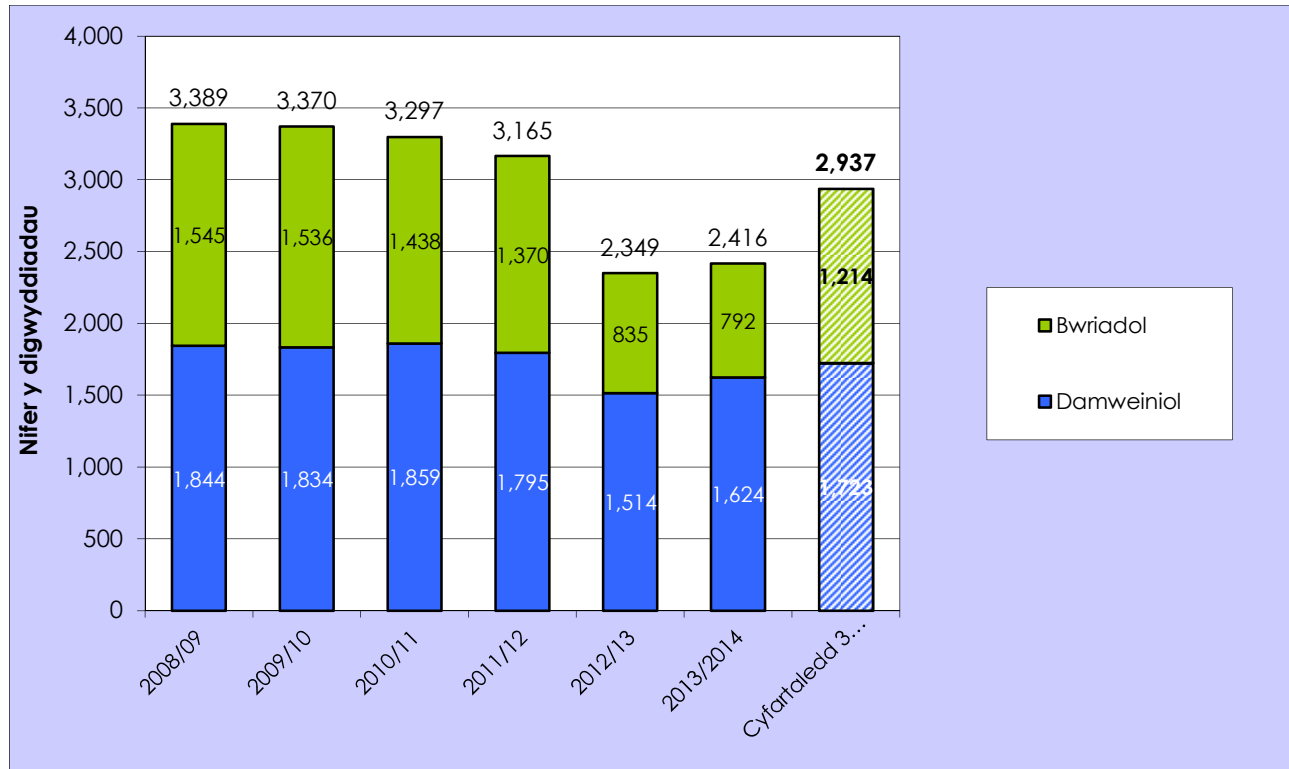
Yr holl danau yr aethpwyd atynt, yn ôl math

Tanau: Cymhelliad

Mae'r cynnydd yn nifer y tanau yn 2013/14 o'i gymharu â 2012/13 yn cael ei adlewyrchu yn nifer y tanau damweiniol, er bod y nifer wedi aros yn is na'r cyfartaledd tair blynedd. Fodd bynnag, bu gostyngiad o 5% yn nifer y tanau a gychwynwyd yn fwriadol o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol, a gostyngiad o 35% o'i gymharu â'r 3 blynedd flaenorol.

Yr holl danau yr aethpwyd atynt, yn ôl cymhelliad

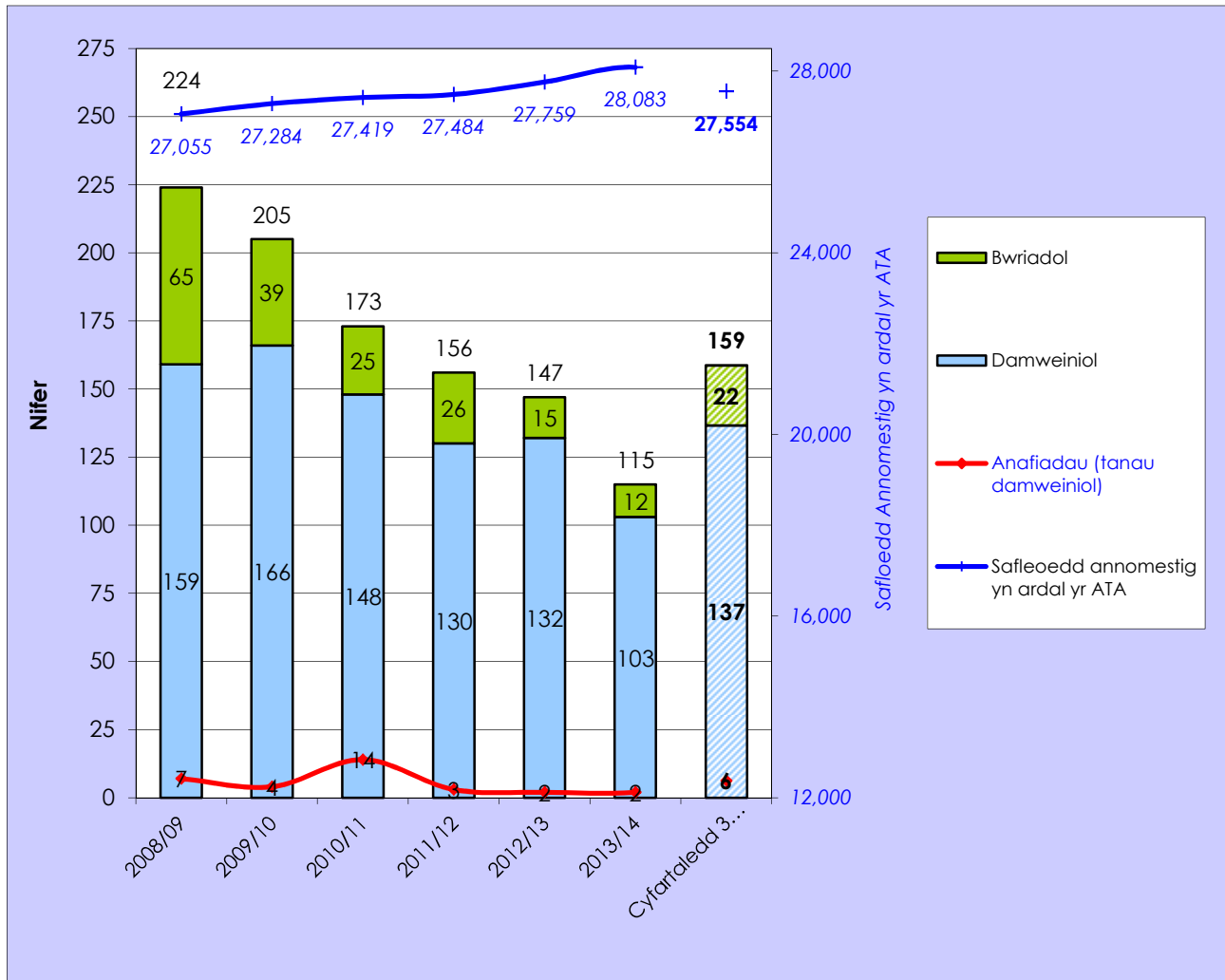

Tanau: Safleoedd annomestig:

- Bu gostyngiad o 22% neu 32 yn llai o danau ar safleoedd annomestig o'i gymharu â'r un cyfnod y llynedd.

Yn ystod 2013/14, aeth y Gwasanaeth at 115 o danau o'r fath, ac roedd hyn yn is na'r flwyddyn flaenorol a'r cyfartaledd dros dair blynedd ac yn parhau â'r tueddiad am i lawr, tra bo nifer y safleoedd annomestig wedi parhau i gynyddu yn ardal yr Awdurdod Tân ac Achub.

Tanau ar Safleoedd Annomestig ac Anafusion oherwydd tanau mewn safleoedd annomestig

**ADRODD AM WEITHGARWCH YN YMWNEUD Â DIGWYDDIADAU:
Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig (nid tanau) yr aethpwyd atynt**

BLWYDDYN ADRODD 2013-14							
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw'r cefndir - Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Oren = dim newid							
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ■ = dim newid PC = pwyntiau canrannol							
Categori	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Blwyddyn gyfan	Cyfartaledd dros y 3 blynedd blaenorol
Cyfanswm digwyddiadau gwasanaeth arbennig	2013-14	209	206	223	199	837	↓ 30%
	2012-13	289	323	384	208	1,204	
							1185 ↓ 29%
Gwrthdrawiadau ar y ffyrdd	2013-14	83	78	85	66	312	↓ 22%
	2012-13	107	92	125	75	399	
							494 ↓ 37%
Heblaw gwrthdrawiadau ar y ffyrdd	2013-14	126	128	138	133	525	↓ 35%
	2012-13	182	231	259	133	805	
							691 ↓ 24%

Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig:

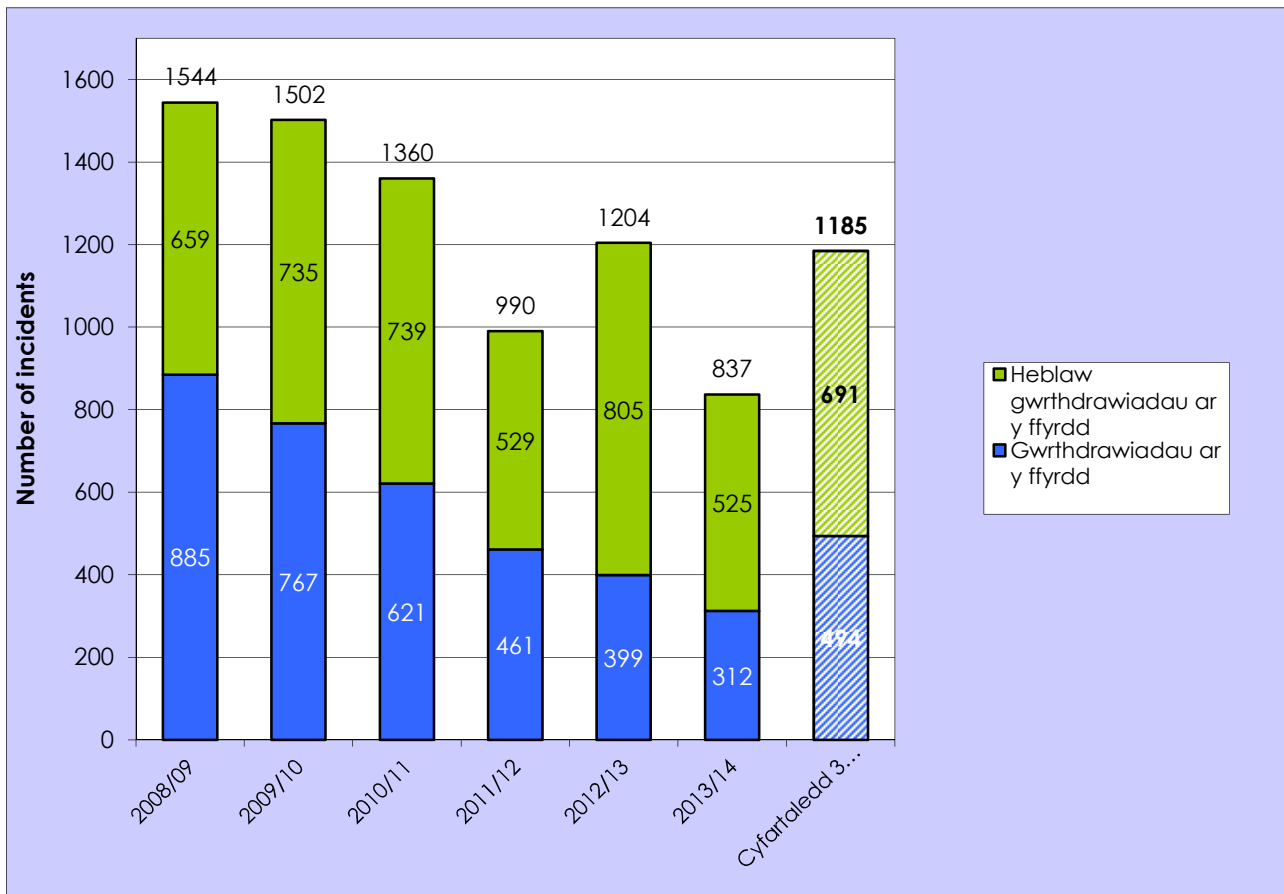
- **Bu gostyngiad o 30% neu 367 yn llai o ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig o'i gymharu â'r llynedd.**

Yn ystod y flwyddyn, aeth y Gwasanaeth at 837 o ddigwyddiadau gwasanaeth arbennig, sydd yn is na'r flwyddyn flaenorol ac is na'r cyfartaledd tair blynedd.

Parhaodd nifer y **gwrthdrawiadau ar y ffyrdd** i ostwng. Hefyd bu gostyngiad yn nifer y digwyddiadau gwasanaeth arbennig **heblaw gwrthdrawiadau ar y ffyrdd**, gyda 35% neu 280 yn llai o ddigwyddiadau o gymharu â'r un cyfnod y llynedd, a pharhaodd yn is na'r cyfartaledd dros 3 blynedd.

Er bod y tywydd gwlypach na'r arfer yn ystod 2012/13 wedi arwain at lai o danau, fe wnaeth y digwyddiadau gwasanaeth arbennig gynyddu, fel gwrthgyferbyniad, oherwydd y tywydd, gyda'r Gwasanaeth yn mynd at 313 o ddigwyddiadau'n ymwneud â llifogydd o'i gymharu ag 81 yn 2013/14. Eto, fe allai hyn gyfyngu ar werth rhai cymariaethau flwyddyn wrth flwyddyn rhwng 2012/13 a 2013/14.

Gwasanaethau Arbennig yr aethpwyd atynt, yn ôl math

ADRODD AM WEITHGARWCH YN YMWNEUD Â DIGWYDDIADAU: Mynd at alwadau diangen

BLWYDDYN ADRODD 2013-14									
Dangosir cymhariaeth â ffigurau'r llynedd yn y golofn dde yn y tabl. Lliw'r cefndir - Gwyrdd = gwelliant; Coch = dirywiad; Oren = dim newid									
↑ = cynnydd eleni ↓ = gostyngiad eleni ➡ = dim newid PC = pwyntiau canrannol									
Categori	Blwyddyn	Ch1	Ch2	Ch3	Ch4	Blwyddyn gyfan		Cyfartaledd dros y 3 blynedd diwethaf	
Cyfanswm y galwadau diangen	2013-14	709	908	830	655	3,102	↓ 5%	3,522	↓ 12%
	2012-13	809	953	801	686	3,249			
Galwadau diangen maleisus	2013-14	22	23	11	21	77	↓ 27%	119	↓ 35%
	2012-13	28	27	26	25	106			
Galwadau diangen didwyll	2013-14	270	364	304	232	1,170	↓ 1%	1,425	↓ 18%
	2012-13	317	323	278	265	1,183			
Galwadau diangen oherwydd system awtomatig mewn eiddo annomestig	2013-14	257	344	346	264	1,211	↓ 10%	1,361	↓ 11%
	2012-13	304	412	355	279	1,350			
Galwadau diangen oherwydd system awtomatig mewn eiddo arall	2013-14	160	177	169	138	644	↑ 6%	617	↑ 4%
	2012-13	160	191	142	117	610			

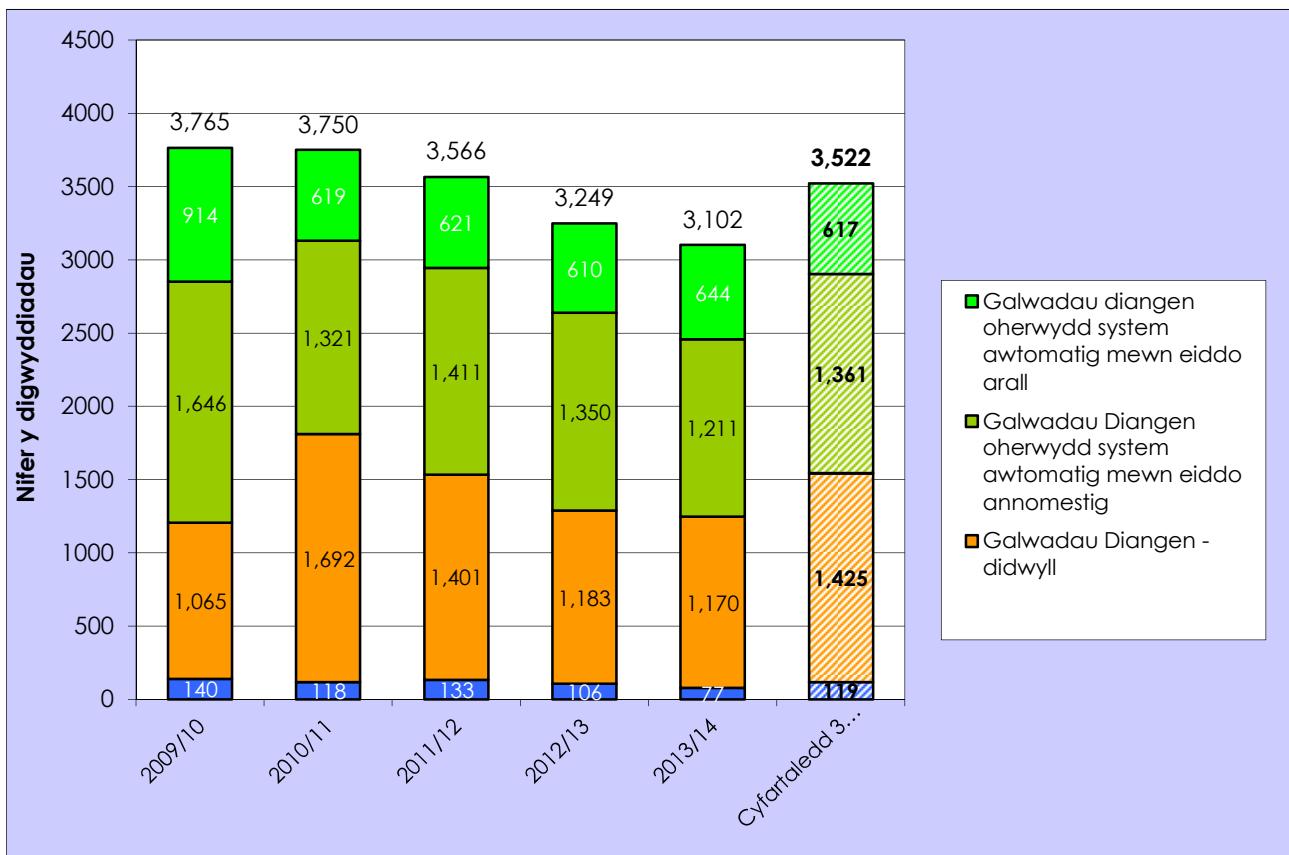
Galwadau diangen:

- **Bu gostyngiad o 5% neu 147 yn llai o alwadau diangen o'i gymharu â'r flwyddyn flaenorol.**

Yn ystod 2013/14 aeth y Gwasanaeth allan at 3,102 o alwadau am gymorth a drodd i fod yn alwadau diangen. Mae'r nifer hwn yn is na'r blynyddoedd blaenorol.

Mae niferoedd cyffredinol y galwadau diangen yn y categorïau canlynol: galwadau diangen oherwydd systemau awtomatig mewn eiddo annomestig; galwadau diangen maleisus; a galwadau diangen a wneir yn ddidwyll, i gyd wedi gostwng tra bo galwadau diangen oherwydd systemau awtomatig mewn eiddo eraill wedi cynyddu o gymharu â'r flwyddyn flaenorol.

Galwadau diangen yr aethpwyd atynt, yn ôl math

Oherwydd i'r categorïau galwadau diangen gael eu hail-gysoni cyn cychwyn blwyddyn ariannol 2011/12 o ganlyniad i drafodaethau ar lefel genedlaethol, cafwyd newid yng nghyfran y galwadau diangen a gategoreiddwyd fel 'galwadau diangen systemau awtomatig' a'r rhai a gategoreiddwyd fel 'galwadau diangen a wnaed yn ddidwyll'.

Felly, roedd yn amhosibl cymharu tebyg wrth debyg rhwng ffigurau 2011/12 a ffigurau'r flwyddyn flaenorol mewn perthynas â'r ddau gategori hwn o alwadau diangen. Dydy hyn ddim yn effeithio ar y gymhariaeth rhwng ffigurau 2011/12 a ffigurau blynyddoedd wedi hyn.

GEIRFA

Tanau	Mae pob tân i'w osod yn o'r tri chategori canlynol – prif, eilaidd neu simnai.
Prif danau	Dyma danau nad ydynt yn danau simneiau, ac sydd yn unrhyw fath o adeilad (ac eithrio adfail), cerbydau, carafanau ac ôl-gerbydau, storfeydd y tu allan, gweithfeydd a pheiriannau, eiddo amaethyddol a choedwigoedd, ac adeileddau eraill y tu allan, megis pontydd, blychau postio, twneli, ayyb. Mae tanau yn unrhyw le yn brif danau os oes anafusion, achub neu ddianc, felly hefyd danau yn unrhyw le yr aeth pum neu ragor o beiriannau tân atynt.
Tanau eilaidd	Tanau eilaidd yw tanau nad ydynt yn rhai simnai na phrif danau. Nid yw tanau eilaidd yn golygu anafusion, achub neu ddianc, a bydd pedair neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt. Fel arfer, tanau eilaidd yw'r rhai sy'n digwydd mewn lleoliadau megis tir agored, coed unigol, ffensys, polion telegraff, sbwriel a chynwysyddion sbwriel (ond nid banciau papur, a fyddai'n cael eu hystyried - yn yr un modd ag eiddo amaethyddol neu goedwigoedd - yn brif dân), dodrefn y tu allan, goleuadau traffig ayyb
Tanau simnai	Dyma danau mewn adeiladau wedi eu meddiannu, lle mae'r tân wedi ei gyfyngu i'r simnai ei hun, hyd yn oed os oes gwres neu ddifrod oherwydd mwg yn ymestyn y tu hwnt i'r simnai ei hun. Nid yw tanau simnai'n golygu anafusion, achub neu ddianc, a bydd pedair neu lai o beiriannau tân wedi mynd atynt.
Digwyddiadau Gwasanaeth Arbennig	Dyma ddigwyddiadau lle nad oes tân, a lle mae angen peiriant neu swyddog, ac maent yn cynnwys: a) Argyfyngau lleol e.e. llifogydd, digwyddiadau traffig ar y ffyrdd, achub pobl, gwneud sefyllfa 'yn ddiogel' ayyb; b) Trychinebau mawr; c) Digwyddiadau domestig e.e. dŵr yn gollwng, pobl wedi eu cloi i mewn neu allan ayyb; d) Trefniadau o flaen llaw i fynd i ddigwyddiadau, a allai gynnwys darparu cyngor ac archwiliadau.
Galwadau diangen (cyfarwyddyd cyffredinol)	Pan fo'r GTA yn mynd i leoliad lle credir bod digwyddiad, ond o gyrraedd gwelir nad oes digwyddiad o'r fath yn bodoli neu wedi bodoli. Sylwer: os bydd y peiriant yn cael 'ei droi'n ôl' gan yr Ystafell Reoli cyn cyrraedd y digwyddiad, ni chyfrifir ei fod wedi troi allan, ac nid oes angen adrodd yn ei gylch.
Galwadau diangen – Maleisus	Dyma alwadau a wneir gyda'r bwriad o gael y GTA i fynd i ddigwyddiad nad yw'n bodoli, gan gynnwys rhai bwriadol a lle amheuir eu bod yn faleisus.
Galwadau diangen – Didwyll	Dyma alwadau a wneir yn ddidwyll pan gredir bod y GTA yn wir yn mynd at dân neu ddigwyddiad gwasanaeth arbennig.
Galwadau diangen – systemau awtomatig	Dyma alwadau a ddaw gan larwm mwg ac offer diffodd tân. Maent yn cynnwys larwm yn canu trwy ddamwain neu pan fod larwm yn canu a rhywun yn galw'r GTA fel mater o drefn oherwydd trefniant sefydlog, h.y. heb 'benderfyniad', er enghraifft gan ganolfan alwadau diogelwch neu rywun wedi ei enwebu o fewn sefydliad).